

GRA PERYFERYJNA

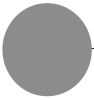
POLSKA POLITOLOGIA

W GLOBALNYM POLU NAUK SPOŁECZNYCH

GRA PERYFERYJNA

POLSKA POLITOLOGIA

W GLOBALNYM POLU NAUK SPOŁECZNYCH

TOMASZ WARCZOK
TOMASZ ZARYCKI

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2016

Recenzje:

prof. zw. dr hab. *Jerzy J. Wiatr*

dr hab. *Nina Kraśko*

Redaktor prowadzący

Michał Zgutka

Redakcja i korekta

Joanna Marek-Banach

Projekt okładki

Maryna Wiśniewska

Ilustracja na okładce

Fotolia/carloscastilla

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o., Warszawa 2016

Publikacja powstała w ramach projektu badawczego sfinansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki przyznanych na podstawie decyzji numer DEC-2012/05/B/HS6/00834.

ISBN 978-83-7383-801-7

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./faks 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej, w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)

Druk i oprawa: Mazowieckie Centrum Poligrafii, Marki

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Socjologia wiedzy – socjologia nauki – socjologia idei	12
Wprowadzenie	12
Klasyczna socjologia wiedzy – Émile Durkheim	13
Marksizm i funkcjonalizm	14
„Mocny program” socjologii wiedzy	17
Socjologia nauki Pierre’a Bourdieu	21
Pole władzy	31
Rytuały i sieci intelektualne według Randalla Collinsa	34
Rozdział 2. Polska jako półperyferie światowego systemu produkcji wiedzy	37
Peryferyjność w ujęciu strukturalnym	37
Pierre Bourdieu i Immanuel Wallerstein – próba syntezy	40
Zarys miejsca Polski w globalnych hierarchiach centro-peryferijnych	43
Kluczowa rola inteligencji	45
Dualność systemu produkcji wiedzy na peryferiach	48
Wzorce instytucjonalizacji dualności	50
Pole polskich nauk społecznych i rozproszona dualność	53
Rozdział 3. Geneza i struktura globalnego pola nauk społecznych	57
Wprowadzenie	57
Transnarodowe pole nauk społecznych – przestrzeń translacji	62
Kierunki cytowań – kierunki zależności	72
Rozdział 4. Globalne pole nauk politycznych	80
Wprowadzenie	80
Stany Zjednoczone	82

Wielka Brytania	87
Francja	89
Niemcy	91
Uniwersalizacja partykularyzmu – powstanie IPSA	93
W kierunku unifikacji pola europejskiego – powstanie ECPR.	97
Rozdział 5. Politologia w krajach byłego bloku komunistycznego	105
Wprowadzenie	105
Rosja	107
Białoruś.	109
Inne kraje byłego ZSRR	112
Europa Środkowa	113
Rozdział 6. Historia strukturalna polskiego pola nauk społecznych	117
Wprowadzenie	117
Wyłanianie się polskiego uniwersum nauk politycznych	118
Institucjonalizacja i walka o autonomię	145
Rozdział 7. Światowa przestrzeń politologii dzisiaj	158
Wprowadzenie	158
Hierarchia instytucjonalna – uniwersytety	159
Hierarchia symboliczna – nierówności produkcji naukowej	163
Struktura cytowań jako struktura symboliczna	168
Asymetrie współpracy międzynarodowej	174
Politologia w polu naukowym.	177
Rozdział 8. Politologia polska w kontekście – struktury światowe i uniwersum lokalnych nauk społecznych	182
Wprowadzenie	182
Produkcja globalna politologii polskiej	186
Współpraca międzynarodowa i struktura globalnego subpola polskich nauk politycznych	188
Dualność polskiej politologii.	196
Lokalne subpole politologii	197
Elita politologiczna w przestrzeni subpola	201
Centro-peryferyjna walka symboliczna.	209
Rozdział 9. Politolodzy w mediach	214
Pole medialne.	214

Nauki społeczne w mediach	218
Przestrzeń politologicznej gry w mediach	220
Heteronomia medialnej politologii i indywidualne strategie niezależności	224
Rozdział 10. Polska politologia na tle światowym	229
Wprowadzenie	229
Światowa politologia w polskim polu nauk politycznych	237
Rozdział 11. Peryferyjna odpowiedź – strategie (re)produkowania kapitału lokalnego	247
Kapitał kosmopolityczny <i>versus</i> kapitał lokalny	247
Dwie strategie gry lokalnej.	249
Rozdział 12. Dualność polskiego pola produkcji wiedzy – podsumowanie	259
Wielość i elastyczność ról elity naukowej jako forma dualizmu peryferyjnego	259
Syndrom fasadowości („wioski potiomkinowskiej”) jako zjawisko peryferyjne.	269
Literatura	275
Indeks nazwisk	294